

Taide- ja kulttuurineuvoston jäsen ehdokkaiden nimeäminen toimikaudelle 2026-2029

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää kirjeellään 22.1.2026 VN/2378/2026-OKM-1 nimeämään jäsen ehdokkaat Taide- ja kulttuurineuvostoon ajalle 1.7.2026-30.6.2029. Ehdokkaat on pyydetty nimeämään 6.3. mennessä.

Taide- ja kulttuurineuvoston tehtävänä on:

- päättää vertaisarviointiin perustuen valtion taiteilija-apurahoista annetun lain mukaisista apurahoista, muista taiteilijoille ja taiteilijaryhmille myönnettävistä apurahoista sekä taidepalkinnoista
- esittää valtion taiteilija-apurahoista annetun lain mukaista akateemikon arvonimeä
- toimia asiantuntijaelimenä taide- ja kulttuuripoliittisissa asioissa
- huolehtia tehtävistä, joista säädetään erikseen tai jotka opetus- ja kulttuuriministeriö sille antaa.

Taide- ja kulttuurineuvostossa on puheenjohtajan lisäksi vähintään kahdeksan ja enintään kaksitoista jäsentä. Lisäksi nimetään enintään seitsemän varajäsentä.

Neuvoston jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa taide- ja kulttuuripolitiikan asiantuntemusta laajaalaisesti eri näkökulmista. Neuvoston jäsenet voivat edustaa esimerkiksi taiteen tekemisen, tuottamisen ja välittämisen, taide- ja kulttuurialan strategisen kehittämisen, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen, taiteen ja kulttuurialan tuotantorakenteiden ja liiketoiminnan sekä taiteen ja kulttuurin vastuullisuuskysymysten asiantuntemusta. Opetus- ja kulttuuriministeriö toivoo, että myös alueelliset ja kielelliset näkökulmat sekä vähemmistökulttuureihin ja kulttuurin saavutettavuuteen liittyvä asiantuntemus otetaan huomioon nimeämisesitystä tehtäessä.

Ministeriö pyytää nimeämään sekä nais- että miesehdokkaan.

Esitys

Itä-Suomen maakuntaliitot Etelä-Savon maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Savon liitto ovat päättäneet tehdä yhteisen jäsenesityksen eli organisaatiot esittävät samoja henkilöitä ministeriölle. Maakuntaliitot haluavat edistää jäsenvalinnassa Itä-Suomen alueellista edustuksellisuutta.

Kolmen maakuntaliiton kulttuurivastaavat ovat selvittäneet potentiaalisia ehdokkaita maakunnista ja arvioineet saatujen 11 jäsen ehdokkaan perusteluja.

Neuvottelun tuloksena yhteisiksi jäsenesityksiksi päätettiin:

Nimi: Virpi Rautsiala

Ammatti: Taiteilija-asiantuntija, Sillanrakentajat -aluekehittämishanke, Taide- ja kulttuurivirasto, Näyttelijä (FIA), Teatteritaiteen maisteri

Suostumus: henkilökohtainen suostumus saatu

Perustelut: Virpi Rautsialla on laaja ja monipuolinen kokemus valtakunnalliselta taide- ja kulttuurikentältä. Hän on toiminut taiteilijana, asiantuntijana, kulttuuriyhdistysten hallitustyössä, taidekasvattajana, taidetoimikuntatyössä sekä lukuisissa muissa ammattirooleissa taiteen ja kulttuurin parissa. Hänen osaamisensa ja asiantuntijuutensa kattaa koko taidekentän ruohonjuuritasolta strategiseen vaikuttamiseen ja edunvalvontaan.

Hän on toiminut keskeisessä roolissa Taide- ja kulttuuriviraston Sillanrakentajat-aluekehittämishankkeessa, jossa on vahvistettu taiteen ja kulttuurin kytkeytymistä aluekehittämiseen, elinvoimaan ja eri hallinnonalojen yhteistyöhön. Hanketyössä hän on rakentanut toimivia rajapintoja taidekentän, julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja muiden alueellisten toimijoiden välille sekä edistänyt taiteen ja kulttuurin asemaa osana pitkäjänteistä alueellista kehittämistä.

Virpi Rautsiala on ollut Sillanrakentajat-hankkeessa keskeisesti mukana kehittämässä luovien alojen ja kulttuurin ansaintalogiikkaa kokonaisuutena, tarkastellen taiteen ja kulttuurin toimintaedellytyksiä, rahoitusrakenteita ja kestäväää taloudellista pohjaa pitkällä aikavälillä. Hänellä on vahva käsitys taidekentän nykyisistä ja tulevista rakenteellisista ja toimintaympäristön haasteista sekä mahdollisuuksista.

Hän on vahva ja johdonmukainen Itä-Suomen puolestapuhuja. Hän on seurannut pitkään ja tarkasti itäisen Suomen kehitystä taide- ja kulttuuripolitiikassa, mutta myös laajemmin aluepolitiikan näkökulmasta. Hän ymmärtää itäisen Suomen erityispiirteet, mahdollisuudet ja tarpeet, ja osaa sanoittaa ne kirkkaasti ja kuuluvasti päätöksenteon eri tasoilla.

Hänellä on ääni, joka tunnetaan ja joka kantaa. Hänen ammattitaitoonsa luotetaan ja poikkeukselliseen kykyyn tuoda eritoten Itä-Suomen todellisuus taidekentän rakenteineen ja toimintaympäristöineen esiin tilanteessa kuin tilanteessa. Hänellä on erinomainen taito käynnistää, käydä ja fasilitoida haastavia keskusteluja ja väittelyitä rakentavasti, joissa kuljetaan paitsi syvyyssuuntaan myös eteenpäin. Keskustelut saattavat aika ajoin olla tiukkasanaisiakin, mutta hän huolehtii ammattimaisella otteella siitä, että keskusteluista ja tilanteista poistutaan kaikesta huolimatta kollegoina, ja usein myös entistä vahvemman yhteisymmärryksen kanssa.

Hänen argumentaationsa on selkeää, perusteltua ja retorisesti vahvaa. Samalla hän kuuntelee aidosti muita ja pyrkii johdonmukaisesti yhteisymmärrykseen ja kestäviin sekä oikeudenmukaisiin ratkaisuihin. Hänellä on annettavaa monella eri tasolla Taide- ja kulttuurineuvostossa.

Virpi Rautsiala tietää, missä hän seisoo ja minkä puolesta puhuu, oikeudenmukaisuus on häneen sisäänrakennettu. Hänellä on vahva ja perusteltu näkemys siitä, mihin suuntaan Taide- ja kulttuuriviraston alueellista toimintaa tulee kehittää ja hän on varmasti valmis näkemään laajasti vaivaa sen suhteen, että parhaat edellytykset alueelliselle toiminnalle rakennetaan myös tulevaisuudessa.

Mikäli Virpi Rautsiala valitaan neuvostoon, hän on valmis päättämään määräaikaisten työsuhteensa Kulttuuri- ja taidevirastoon ennen neuvoston toimikauden aloitusta 1.7.2026.

Nimi: Simo Häyrynen

Ammatti: ympäristöpolitiikan yliopistolehtori ja yhteiskuntapolitiikan, erityisesti alueellisen kulttuuripolitiikan dosentti, Itä-Suomen yliopisto sekä kulttuuripolitiikan dosentti, Turun yliopisto

Suostumus: henkilökohtainen suostumus saatu

Perustelut: Simo Häyrynen on pitkän linjan kulttuuripolitiikan asiantuntija, jonka työssä taide, kulttuuri ja yhteiskunnallinen muutos kietoutuvat monella tavoin yhteen. Hänellä on laaja kokemus taidetoimikuntatyöstä sekä kulttuuripolitiikan saralta. Hän on kirjoittanut lukuisia teoksia (mm. kaksi oppikirjaa) ja artikkeleita taide- ja kulttuuripolitiikasta. Hän on ollut P-K:n taidetoimikunnan jäsen 2007–2010 ja puheenjohtajana 2010–2013. Hän oli tuolloin myös aktiivisesti mukana taidetoimikuntajärjestelmän silloisessa uudistuksessa.

Simo Häyrysellä on vahva ymmärrys taidekentän rakenteiden eri kerroksista, kulttuuripolitiikan sirpaleisuudesta ja asiaan liittyvästä päätöksenteosta. Hän on poikkeuksellisen selkeä argumentoija ja keskustelija. Hän kykenee avaamaan monimutkaisia yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja eettisiä kysymyksiä ymmärrettävästi ja tuomaan ne lähelle sekä taiteilijoita, asiantuntijoita, tutkijoita että päätöksentekijöitä. Tutkijatausta antaa hänen näkemyksilleen erityisen tarkkuuden ja syvyyden, sekä vahvan tietopohjan, jota hän osaa soveltaa käytännönläheisesti taide- ja kulttuuripoliittisiin kysymyksiin.

Häyrysen tavassa kommunikoida korostuu vahva oikeudenmukaisuuden taju sekä ymmärrys siitä, miten taide ja kulttuuri kytkeytyvät kestävyYTEEN, alueellisten toimintaympäristöjen kehitykseen ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen. Hän hahmottaa taiteen roolin laajasti: paitsi itseisarvoisena toimintana myös keskeisenä osana moniarvoista ja kestävää yhteiskuntaa.

Simo Häyrynen suostui ehdolle, koska kokee, että tulevaisuudessa yhteiskunnallisissa haasteissa on välttämätöntä johdonmukaisesti ylittää perinteiset sektorirajat ja hakea uudenlaista kulttuurista osallisuutta, kuten hän on viimeaikaisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissaan käytännössä tehnyt.

Päätös

Hyväksyn esityksen mukaisesti.

Merja Olenius
vs. maakuntajohtaja

Jakelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Virpi Rautsiala ja Simo Häyrynen
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Savon liitto

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Etelä-Savon maakuntaliiton maakuntahallitukselle:

Etelä-Savon maakuntaliitto
Maakuntahallitus
Mikonkatu 5
50100 Mikkeli
kirjaamo@esavo.fi

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjanote on lähetetty hänelle kirjeellä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:

- päätös, johon oikaisua haetaan joko kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan